

leeftijd **52**
opleiding **Dierwetenschappen Wageningen**
carrière **promotieonderzoek Fokkerij en
genetica, universitair (hoofd)docent
Dierlijke productiesystemen, sinds 2011**
hoogleraar **Dierlijke productiesystemen**

‘De consumptie van dierlijk eiwit in de rijkere landen zal flink terug moeten’

‘Veehouderij onmisbaar in voedselvraagstuk’

Melk en vlees van koeien op een grasrantsoen aangevuld met bijproducten draagt bij aan het oplossen van het voedselvraagstuk. Maar de consumptie van dierlijk eiwit zal wel terug moeten, zo luidt het pleidooi van Imke de Boer, hoogleraar Dierlijke productiesystemen in Wageningen.

TEKST JAAP VAN DER KNAAP

De wereldbevolking voeden met alleen maar plantaardig voedsel is niet effectief, maar de huidige consumptie van dierlijk eiwit moet zeker in de rijkere landen flink terug om landbouwgrond zo efficiënt mogelijk te benutten. Met die boodschap haalt Imke de Boer, hoogleraar Dierlijke productiesystemen aan Wageningen Universiteit, regelmatig het nieuws. Zo kreeg ze recent voor haar onderzoek naar de rol van het dier in het voedselvraagstuk een internationale prijs. En half september sprak ze nog voor Europese beleidsmakers tijdens de jaarlijkse Mansholt-lezing in Brussel. De recente visie van de minister heeft opvallend veel raakvlakken met de boodschap die De Boer uitdraagt.

Tijdens de Mansholt-lezing sloot u uw presentatie af met: ‘We moeten het voedselsysteem vernieuwen.’ Waar doelt u op?

‘Veertig procent van het huidige akkerbouwareaal in de wereld wordt gebruikt voor het produceren van diervoer. Wereldwijd consumeren varkens en kippen gemiddeld twee keer meer eiwit dat geschikt is voor humane consumptie dan ze produceren. Dat is duidelijk geen effectieve vorm van omgaan met grondstoffen.’

‘Daarnaast wordt grofweg een derde van al het voedsel dat we produceren, tijdens het productieproces en bij de consument verspild. Als we op deze manier blijven doorgaan met produceren en consumeren, dan putten we de planeet uit.’

Wat zou er volgens u moeten gebeuren?

‘Onze leerstoelgroep heeft laten zien dat dieren essentieel zijn voor een effectief gebruik van landbouwgrond. Dieren kunnen reststromen die vrijkomen in het voedselsysteem, omzetten in hoogwaardig voedsel. Denk aan perspulp bij de productie van suiker, aardappelschillen bij de verwerking van aardappelen, of voedselafval. Daarnaast kunnen herkauwers gras verwaarden.’

‘We hebben dieren nodig, zij zetten biomassa die de mens niet kan of wil eten, om in hoogwaardig voedsel en mest. In een wereld waarin we geen dierlijk eiwit meer consumeren – het veganistische gedachtegoed – zou je zelfs meer in plaats van minder land nodig hebben om de wereldbevolking te voeden.’

Bent u daarmee tegen de opstelling van veganisten?

‘Veganisten hebben wel een punt dat er nu te veel land wordt gebruikt voor de teelt van veevoer. Die vruchtbare landbouwgronden kunnen beter ingezet worden voor het telen van producten voor humane consumptie. En zet de matige landbouwgronden, zoals de veenweidegebieden, in voor de grasproductie.’

Is er een optimum voor de consumptie van dierlijk eiwit?

‘Een uitgebalanceerd dieet bevat ongeveer zestig gram eiwit per persoon per dag. Wereldwijd is gemiddeld dertig gram daarvan

afkomstig uit dierlijk eiwit. In rijkere landen ligt de gemiddelde consumptie zelfs boven de vijftig gram dierlijk eiwit.’

‘We hebben berekend dat wanneer ongeveer 23 gram van de eiwitbehoefte afkomstig is van dierlijke oorsprong, je daarmee de beschikbare grondstoffen het meest effectief benut. Het is duidelijk dat de consumptie van dierlijk eiwit in de rijkere landen flink terug zal moeten.’

Waarom is kringlooplandbouw een goed idee voor het voedselvraagstuk?

‘We moeten proberen om de diverse onderdelen van het voedselsysteem weer te verbinden, bijvoorbeeld de akkerbouw en de veehouderijbedrijven, maar ook de stad en de landbouw. De stad produceert grote hoeveelheden voedselafval en menselijke ontlasting, die nuttig kunnen worden gebruikt in bijvoorbeeld een nieuwe vorm van landbouw rondom de stad.’

De inzet van reststromen wordt soms door wetgeving tegengehouden.

‘Voedselveiligheid staat altijd voorop. Het nu niet mogen inzetten van voedselafval en beendermeel komt doordat er ooit dierziekten als BSE en MKZ door zijn verspreid. Maar er worden nu wel heel veel grondstoffen vernietigd. In Japan wordt bijvoorbeeld 35 procent van het voedselafval gerecycled als diervoer. Daar wordt het afval eerst goed verhit en dan verwerkt tot varkensvoer. Wellicht kunnen we daar iets van opsteken. Het lijkt me goed om eens een kleinschalig experiment op te zetten om dit te gaan onderzoeken.’

Weggooien is makkelijk, omdat voedsel goedkoop is.

‘Helemaal waar. In de voedselketen gaat veel verloren. Tijdens het bewaren, verwerken, maar zeker ook bij de consument in huis wordt veel voedsel verspild. En daar moeten we allemaal aan werken: we moeten zorgen dat voedsel weer meer gewaardeerd wordt. Duurzaam geproduceerd voedsel mag ook best iets meer kosten. Voedsel moet weer hoog op de agenda komen te staan.’ |